

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I SPORTEVE TË TIRANËS
SENATI AKADEMIK

Nr. 798 Prot.

Tiranë, më 28.05.2021

VENDIM QARKULLUES

Nr. 95, datë 28.05.2021

PËR

**MIRATIMIN E FORMATIT DHE PËRMBAJTJES SË ÇERTIFIKATËS SË
UDHËRRËFYESIT TURSTIK TË SPECIALITETIT TË VEÇANTË**

Në mbështetje të nenit 38-pika "j", të Ligjit Nr.80/2015 "Për Arsimin e Lartë dhe Kërkimin Shkencor në IAL në RSH", të Udhëzimit të Përbashkët nr. 517 datë 21/01/2017 të Ministrit të Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregësisë dhe Sipërmarrjes si dhe të Ministrit të Miqënisë Sociale e Rinisë "Për akreditimin e Programeve të Kualifikimit të Udhërrëfyesit Turistik dhe miratimin e krediteve minimale të programit për edukimin profesional në vazhdim", të nenit 20 të Statutit të UST-së, të nenit 75 të Rregullores së UST-së si dhe të shkresës të Fakultetit të Veprimtarisë Fizike dhe Rekreacionit nr. 783 datë 26/05/2021 "Kërkesë për miratimin e formatit dhe përmbajtjes së certifikatës së Udhërrëfyesit Turistik të Specialitetit të Veçantë" Senati në mbledhjen e tij të datës 28/05/2021,

VENDOSI:

1. Miratimin e formatit dhe përmbajtjes së Çertifikatës së Udhërrëfyesit Turistik të Specialitetit të Veçantë.
2. Ky Vendim i përcillet për zbatim Fakultetit të Veprimtarisë Fizike dhe Rekreacionit.
3. Ky Vendim hyn në fuqi menjëherë.

KRYETARI I SENATIT AKADEMIK

REKTORI

Prof.Dr. AGRON KASA

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I SPORTEVE TË TIRANËS
SENATI

VENDIM QARKULLUES

Nr. 95, datë 28.05.2021

PËR

MIRATIMIN E FORMATIT DHE PËRMBAJTJES SË ÇERTIFIKATËS SË
UDHËRRËFYESIT TURSTIK TË SPECIALITETIT TË VEÇANTË

ANËTARËT E SENATIT AKADEMIK

Prof.Dr. Adriatik META

Prof.Dr. Agron CUKA

Prof.Dr. Dhurata BOZO

Prof.Dr. FATOS GJATA

Prof.Asc.Dr. Arben KAÇURRI

Prof.Asc.Dr. Ferdinand MARA

Prof.Asc.Dr. Juel JARANI

Prof.Asc.Dr. Robert ÇITOZI

Dr. Bashkim DELIA

Dr. Elton SPAHIU

Amber URSI

Xhemal ÇULLHAJ

Prot ____ Nr

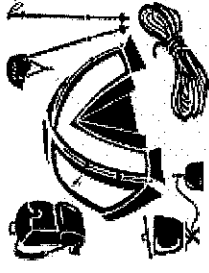

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I SPORTEVE TË TIRANËS
FAKULTETI I VEPRIMTARISË FIZIKE DHE REKREACIONIT

CERTIFIKATË

E përfundimit të programit të kualifikimit
të "Udhërrëfyesit Turistik"
i Specialitetit të Veçantë

Vërtetohet se Z./Znj _____

Ka përfunduar me sukses programin e kualifikimit të "Udhërrëfyesit Turistik", Kategoria "Specialiteti i Veçantë"
_____, për periudhën _____ dhe ka përfituar _____ kredite të barasvlefshme me _____ orë.

DEKANI

REKTORI

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I SPORTEVE TË TIRANËS
FAKULTETI I VEPRIMTARISË FIZIKE DHE REKREACIONIT
DEKANATI

Nr. 783 Prot.

Tiranë, më 26.05.2021

Lënda: Kërkesë për miratimin e formatit dhe përmbajtjes së Certifikatës së Udhërrëfyesit Turistik të Specialitetit të Veçantë

**REKTORIT TË UNIVERSITETIT TË SPORTEVE TË TIRANËS
PROF.DR. AGRON KASA**

I Nderuar Z. Rektor!

Mbështetur në Urdhrin e Përbashkët Nr. 517, datë 24.01.2017, neni 6, pika 8, shkresën Nr. 585/3 Prot., datë 28.02.2019 dhe shkresën Nr. 2620/1 Prot., datë 18.04.2019 “*Mbi kërkesën për akreditim programi*” të Ministrisë së Turizmit dhe Mjedisit, po ju përcjellim për miratim formatin dhe përmbajtjen e Certifikatës së Udhërrëfyesit Turistik të Specialitetit të Veçantë.

DEKANI

Prof. Asc. Dr. Ferdinand MARA

NË MUNGESË DHE MENDHËR

ZV. DEKANI

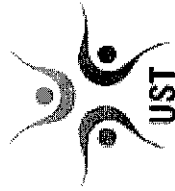
Doc. Anducla LIJE

Prot ____ Nr

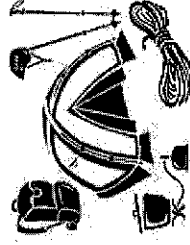
REPUBLIKA E SHQIPËRISË
UNIVERSITETI I SPORTEVE TË TIRANËS
FAKULTETI I VEPRIMTARISË FIZIKE DHE REKREACIONIT

CERTIFIKATË

E përfundimit të programit të kualifikimit
të "Udhërrëfyesit Turistik"
i Specialitetit të Veçantë

Vërtetohet se Z./Znj _____
Ka përfunduar me sukses programin e kualifikimit të "Udhërrëfyesit Turistik", Kategoria "Specialiteti i Veçantë"
_____ për periudhën _____ dhe ka përfituar _____ kredite të barasvlefshme me _____ orë.

DEKANI

REKTORI

UDHËZIM I PËRBASHKËT
Nr. 517, datë 24.1.2017

**PËR AKREDITIMIN E PROGRAMEVE TË KUALIFIKIMIT TË UDHËRRËFYESIT
TURISTIK DHE MIRATIMIN E KREDITEVE MINIMALE TË PROGRAMIT PËR
EDUKIMIN PROFESIONAL NË VAZHDIM**

Në mbështetje të nenit 102, pika 4, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe nenit 59, nenit 60 dhe nenit 68, pika 2 të ligjit nr. 93/2015, datë 27.7.2015, "Për turizmin", neneve 6, 8 dhe 9, të ligjit nr. 8872, datë 29.3.2002 "Për arsimin dhe formimin profesional në Republikën e Shqipërisë" (i ndryshuar), nenit 12 dhe 13 të ligjit nr. 10247 datë 4.3.2010 "Për kornizën shqiptare të kualifikimeve", ministri i Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarrjes dhe ministri i Mirëqenies Sociale dhe Rinisë,

UDHËZOJNË:

Neni 1
Qëllimi

Qëllimi i këtij udhëzimi është rregullimi i sistemit të kualifikimit të udhërrëfyesit turistik në Republikën e Shqipërisë, bazuar në nivelet e njohurive, të shprehive dhe kompetencave.

Neni 2
Objekti

Objekt i këtij udhëzimi është përcaktimi i kriterëve dhe procedurave për akreditimin e programeve të kualifikimit profesional të udhërrëfyesit turistik sipas standardeve minimale që duhet të përmbajnë programet e kualifikimit të udhërrëfyesit turistik për çdo kategori përkatëse.

Neni 3
Standardet për akreditimin e programeve të kualifikimit të udhërrëfyesit turistik

1. Kërkesat minimale që duhet të përmbajnë programet e kualifikimit të udhërrëfyesit turistik, për secilën prej kategorive të udhërrëfyesit turistik të parashikuar sipas legjislacionit në fuqi, përcaktohen në anekset nr. 1, nr. 2, dhe nr. 3, bashkëlidhur këtij udhëzimi.

2. Programet e kualifikimit të udhërrëfyesit turistik ofrohen nga subjekte të licencuara në përputhje me legjislacionin për arsimin dhe formimin profesional dhe nga personel me kualifikimin dhe eksperiencën e përshtatshme për modulën përkatës.

3. Programet e kualifikimit të udhërrëfyesit turistik ofrohen duke përdorur metodologji dhe materiale mësimdhënie të përditësuara, duke marrë parasysh nevojat e sektorit përkatës së industrisë së turizmit dhe zhvillimet e fundit të teknologjisë.

4. Subjektet që ofrojnë programet e kualifikimit të udhërrëfyesit turistik duhet të sigurohen se kursantët kanë përfunduar të paktën arsimin e mesëm para regjistrimit të tyre për programin e kualifikimit profesional të udhërrëfyesit turistik.

5. Subjekti që ofron programet e kualifikimit të udhërrëfyesit turistik detyron kursantët të ndjekin dhe përfundojnë programin e kualifikimit, duke përfshirë edhe pjesëmarrjen e plotë gjatë moduleve të trajnimit praktik.

6. Për rinovimin e certifikatës së udhërrëfyesit turistik, ai duhet të plotësojë numrin minimal të krediteve të programit për edukimin profesional në vazhdim sipas aneksit 4 bashkëlidhur këtij udhëzimi.

Neni 4
**Njohja dhe certifikimi i të
nxënit të mëparshëm**

1. Subjektet që ofrojnë programe të akredituara për kualifikimin e udhërrëfyesit turistik njohin të nxënit e mëparshëm, informal dhe formal, të dokumentuar të kursantëve dhe i japin atyre përjashtim nga detyrimi për të ndjekur module specifike të programit të kualifikimit të udhërrëfyesit turistik në bazë individuale. Modulet e përjashtuara pas njohjes së të nxënit të mëparshëm të kursantit do të konsiderohen se janë përfunduar sipas programit të kualifikimit të udhërrëfyesit turistik që ofron subjekti.

2. Programet e kualifikimit të udhërrëfyesit turistik që janë përfunduar me sukses nga udhërrëfyesi turistik para hyrjes në fuqi të këtij udhëzimi do të njihen nga Komisioni i standardizimit të veprimtarive turistike, i ngritur me urdhër të Ministrit përgjegjës për turizmin, në bazë të dokumenteve të paraqitura nga subjekti i interesuar, për modulet përkatëse që përkojnë me modulet e programit sipas anekseve nr. 1, nr. 2 dhe nr. 3 dhe pas kalimit të një testimi të udhërrëfyesit lidhur me modulet e programit të kualifikimit.

3. Mënyra e njohjes dhe vlerësimit të njohurive të tyre parashikohet në aneksin 5 bashkëlidhur këtij vendimi. Nëse subjekti ka përfunduar me sukses të paktën 60% të krediteve nga secila fushë e programit të kualifikimit të udhërrëfyesit turistik sipas këtij udhëzimi, ai do të pajiset me një certifikatë paraprake deri në përmbushjen e të gjitha moduleve të programit të miratuar me këtë udhëzim, jo më vonë se 30.9.2018.

4. Pas përfundimit të të gjitha moduleve të programit të kualifikimit, subjekti do të pajiset me certifikatën e udhërrëfyesit sipas nenit 57 të ligjit nr. 93/2015.

Neni 5
Sigurimi i cilësisë së programeve të kualifikimit të udhërrëfyesit turistik

1. Programet e kualifikimit të udhërrëfyesve turistik akreditohen nga Komisioni i Akreditimit i ngritur me Urdhër të përbashkët të Ministrit përgjegjës për arsimin dhe formimin profesional dhe Ministrit përgjegjës për turizmin. Në përfundim të procesit të akreditimit, Ministria përgjegjëse për arsimin dhe formimin profesional dhe Ministria përgjegjëse për turizmin japin statusin e programit të akredituar të kualifikimit ose aktiviteteve të akredituara në përputhje me standardet profesionale.

2. Akreditimi i programit të kualifikimit profesional të udhërrëfyesit turistik është i vlefshëm për një afat prej 5 vjetësh.

Neni 6
Procedurat për akreditimin e programeve të kualifikimit të udhërrëfyesit turistik

1. Procesi i akreditimit të programeve të kualifikimit të udhërrëfyesit turistik bazohet në parimin e vetëvlerësimit. Çdo subjekt që kërkon akreditimin e programeve të kualifikimit të udhërrëfyesit turistik të ofruara prej tij kryen një raport vetëvlerësimi, bazuar në kriteret sipas këtij udhëzimi.

2. Subjekti që kërkon akreditimin e programeve të kualifikimit të udhërrëfyesit turistik që ai ofron, i paraqet Komisionit të Akreditimit, raportin e vetëvlerësimit ose një raport vetëvlerësimi të plotësuar online, si dhe dokumentet provuese, përfshirë kurrikulat e detajuara që ofron subjekti, kualifikimin dhe eksperiencën e personelit trajnues.

3. Komisioni i Akreditimit shqyrton raportin e vetëvlerësimit dhe dokumentet provuese jo më vonë se 10 ditë pune nga dita e aplikimit. Brenda këtij afati, Komisioni mund të kërkojë informacion të mëtejshëm nëse e gjykon të nevojshme.

4. Në rast se vihen re shkelje, pasaktësi të dokumentacionit, mosplotësim i standardeve, Komisioni i Akreditimit i kërkon subjektit plotësimin e mangësive të konstatuara brenda 10 ditëve pune.

5. Brenda 15 ditë pune nga plotësimi i mangësive nga subjekti, Komisioni i Akreditimit përgatit një raport, ku rekomandohet dhënia ose mosdhënia e akreditimit, si dhe evidenca e gjetjeve. Formati për raportin dhe evidencën e gjetjeve përfshin edhe rekomandime për subjektin në lidhje me masat që duhen marrë për përmirësimin e mëtejshëm të cilësisë së programit të kualifikimit që ai ofron, nëse ka. Ato janë këshillimore dhe subjekti ka liri veprimi në lidhje me mënyrën e trajtimit të rekomandimeve.

6. Ministri përgjegjës për arsimin dhe formimin profesional dhe ministri përgjegjës për turizmin, bazuar në raportin e Komisionit të Akreditimit, marrin vendimin për akreditimin ose mosakreditimin e programit të kualifikimit të ofruar nga subjekti kërkuar, jo më vonë se 10 ditë pune nga data e raportit të Komisionit të Akreditimit.

7. Përgjatë periudhës së vlefshmërisë së akreditimit, subjektet kontrollohen të paktën një herë në vit për vazhdimësinë e përmbushjes së kriterëve të përcaktuara në këtë udhëzim dhe rekomandimeve të dhëna në raport. Në rast të verifikimit të mangësive të konsiderueshme, të cilat sipas mendimit të Komisionit të Akreditimit, nuk mund të ndreqen shpejt ose lehtësisht, i propozohet ministrave përgjegjës, tërheqja e akreditimit.

8. Përfshihen nga detyrimi për të akredituar programet e kualifikimit për udhërrëfyes turistik sipas këtij udhëzimi institucionet e arsimit të mesëm profesional dhe të arsimit të lartë. Diplomat e lëshuara nga këto institucione njihen nga Komisioni i Standardizimit të veprimtarive turistike si dokumente kualifikimi profesional për udhërrëfyesin turistik, me kusht që programet e tyre të përmbajnë kërkesat minimale për trajnimin e udhërrëfyesve turistikë dhe programet përkatëse të kualifikimit sipas anekseve nr. 1, nr. 2 dhe nr. 3.

Neni 7

Ankimi

Ndaj vendimit të Ministrisë përgjegjës për arsimin dhe formimin profesional dhe Ministrisë përgjegjës për turizmin, subjekti mund të ushtrojë të drejtën e ankimit pranë Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë, Tiranë, brenda afateve dhe sipas procedurave të parashikuara në legjislacionin për gjykimin e mosmarrëveshjeve administrative.

Neni 8

Hyrja në fuqi

Ky udhëzim hyn në fuqi menjëherë dhe publikohet në Fletore Zyrtare. Neni 4, pika 2, 3 dhe 4 të këtij udhëzimi do të zbatohen deri në kryerjen e akreditimit të programeve të kualifikimit profesional të udhërrëfyesit turistik.

MINISTRI I ZHVILLIMIT EKONOMIK, TURIZMIT, TREGTISË DHE SIPËRMARRJES
Milva Ekonomi

MINISTRI I MIRËQENIES SOCIALE
DHE RINISË
Blendi Klosi

ANEKSI NR. 1

PROGRAMI I KUALIFIKIMIT TË UDHËRRËFYESIT TURISTIK KOMBËTAR

Programi i kualifikimit të Udhërrëfyesit turistik kombëtar është hartuar në përputhje me Standardin SSH EN 15565 "Shërbimet e turizmit - Kërkesat për dispozitat e programeve kualifikuese dhe

trajnuese të guidave turistike profesionale***, i cili specifikon kërkesat minimale për trajnimin e udhërrëfyesve turistikë dhe programet përcatëse të kualifikimit. Ai thekson rëndësinë e një udhërrëfyesi turistik për të gjithë vendin me qëllim ofrimin e një shërbimi cilësor turistik.

Ky Standard specifikon kompetencat dhe qartëson platformën e duhur të trajnimeve, rekomandon aftësitë dhe njohuritë e përgjithshme dhe specifike, që duhet të zotërojë një udhërrëfyes turistik, dhe përcakton trajnimin praktik dhe procedurat e vlerësimit, të cilave duhet t'u nënshtrohet udhërrëfyesi turistik kombëtar. Ky standard përcakton gjithashtu normat dhe kushtet e punës për udhërrëfyesin turistik.

Kualifikimi profesional i udhërrëfyesit turistik kombëtar duhet të mbulojë dy fusha kryesore aftësimi profesional, të ndara si më poshtë:

- a) Njohuri mbi Shqipërinë
- b) Njohuri mbi teknikat e guidimit

Ky program mësimor është llogaritur për jo më pak se 600 orë mësimi (teori 180 orë, praktikë 240 orë, autodidakt 180 orë). Autodidakt nënkupton procesin e studimit personal dhe punë kërkimore. Një orë mësimi (teori, praktikë, autodidakt) është e barasvlershme me 1 kredit. Numri total i krediteve për plotësimin e programit të kualifikimit të udhërrëfyesit kombëtar është 600.

Subjekti që ofron programin e kualifikimit profesional vlerëson përvetësimin e njohurive të fituara nga ky program kualifikimi nëpërmjet organizimit të testimit me shkrim dhe demonstrimit praktik të guidimit.

A. Njohuri mbi vendin

Programi mësimor duhet të jetë i përshtatur në mënyrë që kandidati për udhërrëfyes turistik kombëtar të jetë i përgatitur për të interpretuar me saktësi trashëgiminë kulturore e mjedisore të vendit dhe të prezantojë me vërtetësi aktualitetin.

1. Mjedisi Fizik dhe Natyra

(20 orë leksion + 20 orë autodidakt)

2. Gjeografia Humane dhe Zhvillimi Shoqëror e Urban

(20 orë leksion + 20 orë autodidakt)

3. Arkeologjia, Prehistoria dhe Antikiteti Shqipërisë

(20 orë leksion + 20 orë autodidakt)

4. Historia e Shqipërisë

(20 orë leksion + 20 orë autodidakt)

5. Diversiteti Kulturor

(20 orë leksion + 20 orë autodidakt)

6. Arti & Arkitektura

(20 orë leksion + 20 orë autodidakt)

7. Kohët Moderne

(20 orë leksion + 20 orë autodidakt)

8. Praktika dhe mësimi në terren

(20 orë praktikë në terren me profesorin / trajnerin + 20 orë praktikë personale)

B. Njohuri mbi teknikat e guidimit

1. Njohuri dhe Aftësi Profesionale të Udhërrëfyesit Turistik

Aftësi Biznesi dhe Kushtet e Punës

(40 orë leksion + 40 autodidakt)

* Drejtoaria e Përgjithshme e Standardizimit informon ministrinë përgjegjëse për turizmin dhe ministrinë përgjegjëse për arsimin dhe formimin profesional për çdo ndryshim që mund të pësojë standardi në vite.

2. Ndihma e Shpejtë

2.1 Certifikatë për trajnimin e ndihmës së shpejtë, e lëshuar nga Kryqi i Kuq Shqiptar ose një subjekt tjetër i ngjashëm.

3. Praktikë

(136 orë praktikë në terren me profesorin / trajnerin + 64 orë punë kërkimore)

Për turet demonstruese gjatë trajnimit praktik, trajnerët duhet të jenë udhërrëfyes turistikë të certifikuar.

ANEKSI NR. 2

PROGRAMI I KUALIFIKIMIT TË UDHËRRËFYESIT TURISTIK LOKAL

Programi i kualifikimit të Udhërrëfyesit turistik lokal është hartuar në përputhje me Standardin SSH EN 15565 "Shërbimet e turizmit - Kërkesat për dispozitat e programeve kualifikuese dhe trajnuese të guidave turistike profesionale"*; i cili specifikon kërkesat minimale për trajnimin e udhërrëfyesve turistikë dhe programet respektive të kualifikimit. Ai thekson rëndësinë e një udhërrëfyesi turistik për një zonë të veçantë të territorit të Shqipërisë (sipas zonave të përcaktuara në pikën b të nenit 4 të kësaj Rregulloreje) me qëllim ofrimin e një shërbimi cilësor turistik.

Ky Standard specifikon kompetencat dhe qartëson platformën e duhur të trajnimeve, rekomandon aftësitë dhe njohuritë specifike që duhet të zotërojnë një udhërrëfyes turistik lokal, dhe përcakton trajnimin praktik dhe procedurat e vlerësimit të cilave duhet t'u nënshtrohet udhërrëfyesi turistik lokal. Ky standard përcakton gjithashtu normat dhe kushtet e punës për udhërrëfyesin turistik lokal.

Kualifikimi profesional i udhërrëfyesve turistikë lokalë duhet të mbulojë dy fusha kryesore aftësimi profesional të ndara si më poshtë:

- a) Njohuri mbi zonën e veçantë
- b) Njohuri mbi teknikat e guidimit

Ky program është llogaritur për jo më pak se 320 orë mësimi (teori 96 orë, praktikë 128 orë, autodidakt 96 orë). Autodidakt nënkupton procesin e studimit privat dhe detyrave. Një orë mësimi (teori, praktikë, autodidakt) është e barasvlershme me 1 kredit. Numri total i krediteve për plotësimin e programit të kualifikimit të udhërrëfyesit lokal 320.

Subjekti që ofron programin e kualifikimit profesional vlerëson përvetësimin e njohurive të fituara nga ky program kualifikimi nëpërmjet organizimit të testimit me shkrim dhe demonstrimit praktik të guidimit.

A. Njohuri mbi zonën e veçantë

Programi mësimor duhet të jetë i përshtatur në mënyrë që kandidati për udhërrëfyes turistik lokal të jetë i përgatitur për të interpretuar me saktësi trashëgiminë kulturore e mjedisore të zonës dhe të prezantojë me vërtetësi aktualitetin.

1. Mjedisi Fizik dhe Natyra në Zonën e Veçantë

(10 orë leksion + 10 orë autodidakt)

2. Gjeografia Humane dhe Zhvillimi Shoqëror e Urban në Zonën e Veçantë

(10 orë leksion + 10 orë autodidakt)

3. Arkeologjia, Prehistoria dhe Antikiteti në Zonën e Veçantë

(10 orë leksion + 10 orë autodidakt)

4. Historia e Përgjithshme e Zonës së Veçantë

(10 orë leksion + 10 orë autodidakt)

5. Diversiteti Kulturor i Zonës së Veçantë

* Drejtoaria e Përgjithshme e Standardizimit informon ministrinë përgjegjëse për turizmin dhe ministrinë përgjegjëse për arsimin dhe formimin profesional për çdo ndryshim që mund të pësojë standardi në vite.

(10 orë leksion + 10 orë autodidakt)

6. Arti & Arkitektura në Zonën e Veçantë

(10 orë leksion + 10 orë autodidakt)

7. Kohët Moderne

(10 orë leksion + 10 orë autodidakt)

8. Praktika dhe mësimi në terren

(10 orë praktikë në terren me profesorin/ trajnerin + 10 praktikë personale)

9. Njohuri të përgjithshme për Shqipërinë

(6 orë leksion)

B. Njohuri mbi teknikat e guidimit

1. Njohuri dhe Aftësi Profesionale të Udhërrëfyesit Turistik

Aftësi Biznesi dhe Kushtet e Punës

(26 orë leksion + 20 orë autodidakt)

2. Ndihma e Shpejtë

2.1 Certifikatë për trajnimin e ndihmës së shpejtë, e lëshuar nga Kryqi i Kuq Shqiptar ose një subjekt tjetër i ngjashëm

3. Praktikë

(70 orë praktikë në terren me profesorin/ trajnerin + 38 orë punë kërkimore)

Për turet demonstruese gjatë trajnimit praktik, trajnerët duhet të jenë udhërrëfyes turistikë të certifikuar.

ANEKSI NR. 3

PROGRAMI I KUALIFIKIMIT TË UDHËRRËFYESIT TURISTIK TË SPECIALITETIT TË VEÇANTË

Programi i kualifikimit të Udhërrëfyesit turistik të specialitetit të veçantë është hartuar në përputhje me Standardin SSH EN 15565 "Shërbimet e turizmit - Kërkesat për dispozitat e programeve kualifikuese dhe trajnuese të guidave turistike profesionale"*, i cili specifikon kërkesat minimale për trajnimin e udhërrëfyesve turistikë të specialitetit të veçantë dhe programet respektive të kualifikimit. Ai thekson rëndësinë e një udhërrëfyesi turistik për një veprimtari të veçantë me qëllim ofrimin e një shërbimi cilësor turistik.

Ky standard specifikon kompetencat dhe qartëson platformën e duhur të trajnimeve, rekomandon aftësitë dhe njohuritë specifike që duhet të zotërojnë një udhërrëfyes turistik i specialitetit të veçantë dhe përcakton trajnimin praktik dhe procedurat e vlerësimit, të cilave duhet t'u nënshtrohet udhërrëfyesi turistik i specialitetit të veçantë. Ky standard përcakton gjithashtu normat dhe kushtet e punës për udhërrëfyesin turistik të specialitetit të veçantë.

Kualifikimi profesional i udhërrëfyesit turistik të specialitetit të veçantë duhet të mbulojë dy fusha kryesore aftësimi profesional të ndara si më poshtë:

a) Njohuri mbi veprimtarinë/specialitetin e veçantë

b) Njohuri mbi teknikat e guidimit

Ky program është llogaritur për jo më pak se 320 orë mësimi (teori 96 orë, praktikë 128 orë, autodidakt 96 orë). Autodidakt nënkupton procesin e studimit privat dhe detyrave. Një orë mësimi (teori, praktikë, autodidakt) është e barasvlershme me 1 kredit. Numri total i krediteve për plotësimin e programit të kualifikimit të udhërrëfyesit të specialitetit të veçantë 320.

Subjekti që ofron programin e kualifikimit profesional vlerëson përvetësimin e njohuriave të fituara

* Drejtorja e Përgjithshme e Standardizimit informon ministrinë përgjegjëse për turizmin dhe ministrinë përgjegjëse për arsimin dhe formimin profesional për çdo ndryshim që mund të pësojë standardi në vite.

nga ky program kualifikimi nëpërmjet organizimit të testimit me shkruar dhe demonstrimit praktik të guidimit.

A. Njohuri mbi veprimtarinë/ specialitetin e veçantë

Programi mësimor duhet të jetë i përshtatur në mënyrë që kandidati për udhërrëfyes turistik të specialitetit të veçantë të zotërojë njëkohësisht njohuri të mira dhe aftësi fizike për t'i ofruar turistit, në kushte të larta sigurie, një eksperiencë unike lidhur me temën/objektin e veçantë, duke interpretuar me saktësi të gjithë informacionin rreth kësaj teme/objekti dhe duke prezantuar me vërtetësi aktualitetin.

Për udhërrëfyesit turistikë të turizmit të aventurës, programi duhet të jetë i përshtatur për t'i ofruar udhërrëfyesit turistik njohuritë dhe aftësitë teknike minimale sipas standardit SSH ISO 21102 "Turizmi i Aventurës – Udhëheqësit – Kompetencat e personelit"*.

B. Njohuri mbi teknikat e guidimit

1. Njohuri dhe Aftësi Profesionale të Udhërrëfyesit Turistik

Aftësi Biznesi dhe Kushtet e Punës

(20 orë leksion dhe 26 orë autodidakt)

2. Ndihma e Shpejtë

2.1 Certifikatë për trajnimin e ndihmës së shpejtë, e lëshuar nga Kryqi i Kuq Shqiptar ose një subjekt tjetër i ngjashëm

3. Praktikë

(70 orë praktikë në terren me profesorin/ trajnerin + 58 orë praktikë personale).

Për turet demonstruese gjatë trajnimit praktik, trajnerët duhet të jenë udhërrëfyes turistikë të certifikuar.

ANEKSI 4

KREDITET MINIMALE TË PROGRAMIT PËR EDUKIMIN PROFESIONAL NË VAZHDIM PËR RINOVIMIN E CERTIFIKATËS

1. Rinovimi i certifikatës për secilën prej kategorive të udhërrëfyesit turistik, bëhet pas plotësimit të numrit minimal të krediteve të përcaktuara në programin e edukimit profesional në vazhdim.

2. Për çdo kategori të udhërrëfyesit turistik, programi i edukimit profesional në vazhdim, parashikon nivelet minimale të orëve. Numri minimal i krediteve i përcaktuar në pikën 1 të këtij udhëzimi konvertohen në numër minimal orësh sipas raportit 1 kredit – 1 orë, përgjatë periudhës 2-vjeçare të vlefshmërisë së certifikatës së udhërrëfyesit turistik.

3. Plotësimi i krediteve të përcaktuara në programin e edukimit profesional në vazhdim, sigurohet nëpërmjet këtyre formave të programit:

a) Në kontakt, që nënkupton procesin e pjesëmarrjes në takime profesionale, workshope, seminare, trajnime, konferenca dhe të ngjashme me to. Aktivitetet që ofrojnë kredite për edukimin profesional në vazhdim të udhërrëfyesit turistik akreditohen dhe vlerësohen me kredite nga Komisioni i Akreditimit.

b) Në praktikë, që nënkupton procesin e ushtrimit të veprimtarisë së udhërrëfyesit turistik.

4. Kreditet minimale që duhet të plotësojë udhërrëfyesi turistik për edukimin profesional në vazhdim janë si më poshtë:

a) Praktikë: 192 orë pune (192 kredite);

b) Në kontakt: 20 orë (20 kredite).

5. Vërtetimi për plotësimin e niveleve minimale të krediteve sipas kësaj rregulloreje provohet me dorëzimin e:

a) Certifikata pjesëmarrje, vërtetime apo dokumente të ngjashme me to, të lëshuara nga subjektet organizatore, që vërtetojnë pjesë-marrjen e personit të interesuar, tematikën e aktivitetit e përshatshme për veprimtarinë e udhërrëfyesit turistik sipas kategorisë përkatëse, dhe kohëzgjatjen e aktivitetit, në lidhje me formën "Në kontakt";

b) Kontrata shërbimi dhe vërtetime pune në lidhje me formën "Në praktikë".

ANEKSI 5

MËNYRA E NJOHJES DHE VLERËSIMIT TË NJOHURIVE TË UDHËRRËFYESIT TURISTIK

1. Individët që ushtrojnë veprimtarinë e udhërrëfyesit turistik dhe që kanë përfunduar me sukses programe kualifikimi të udhërrëfyesit turistik për kategorinë përkatëse para miratimit të këtij udhëzimi, do të aplikojnë pranë Ministrisë përgjegjëse për turizmin, duke dorëzuar të gjithë dokumentacionin e kërkuar sipas Vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 692, datë 05.10.2016.

2. Programet e kualifikimit që kanë përfunduar këta udhërrëfyes do të njihen nga Komisioni i Standardizimit, për sa përkojnë me modulet e programit të kualifikimit siç parashikohen në anekset 1, 2 dhe 3. Për njohjen e këtyre programeve, aplikuesi do të dorëzojë dokumentacion provues, të tilla si:

a) Certifikata të trajnimeve, seminareve, workshope për kategorinë përkatëse të udhë-rrëfyesit turistik;

b) Programet e trajnimeve, seminareve etj. që ka kryer dhe institucionin ofrues;

c) Certifikatën e vlefshme të ndihmës së shpejtë të lëshuar nga Kryqi i Kuq Shqiptar ose subjekte të tjera;

d) Vërtetime pune/ kontrata pune/shërbimi ose dokumente të tjera për të vërtetuar eksperiencën në punë gjatë 5 viteve të fundit.

3. Njohuritë e udhërrëfyesit do të vlerësohen nga Komisioni i testimit i ngritur me urdhër të Ministrit përgjegjës për turizmin.

4. Komisioni i testimit përbëhet nga dy përfaqësues të drejtorisë së përgjithshme të zhvillimit të turizmit dhe një trajnues i certifikuar.

5. Komisioni i testimit shqyrton dokumentacionin e dorëzuar nga aplikuesit lidhur me kualifikimet e tyre profesionale dhe kryen testimin e aftësive profesionale të aplikuesve.

6. Dosja e aplikuesit me vlerësimin përkatës nga komisioni i testimit i kalon për shqyrtim Komisionit të standardizimit të veprimtarive turistike, i cili shqyrton nëse plotësohet i gjithë dokumentacioni i parashikuar në vendimin e Këshillit të Ministrave nr. 692, datë 5.10.2016.

7. Nëse komisioni i testimit vlerëson se aplikuesi nuk ka përmbushur kushtet minimale të kualifikimit profesional për t'u pajisur me certifikatë paraprake, Ministria përgjegjëse për turizmin njofton aplikuesin me shkrim për plotësimin e dokumentacionit dhe i cakton atij një afat për paraqitjen e dokumentacionit përkatës.

REPUBLIKA E SHQIPËRIË
MINISTRIA E TURIZMIT DHE MJEDISIT
SEKRETARI I PËRGJITHSHËM

Nr. 585/13 Prot.

Tiranë, më: 28.2.2019

Lënda: Mbi kërkesën për akreditim programi

Drejtuar: UNIVERSITETI I SPORTEVE TË TIRANËS
Rr. "Muhamet Gjollesha", Tiranë

I nderuar Z. Cuka,

Në përgjigje të shkresës suaj me nr. prot. 585 datë 22.01.2019, me anë të së cilës ju kërkonti njohjen e të drejtës për trajnim për udhërrëfyesin turistik, dhe pas plotësimit të dokumentacionit nga ana juaj me shkresën nr. prot 585/2 datë 18.02.2019, ju informojmë si vijon:

Në mbështetje të paragrafit të parë të pikës 8, neni 6 i Udhëzimit të përbashkët nr. 517, datë 24.01.2017, "Për akreditimin e programeve të kualifikimit të udhërrëfyesit turistik dhe miratimin e krediteve minimale të programit për edukimin profesional në vazhdim", institucionet e arsimit të mesëm profesional dhe arsimit të lartë, përjashtohen nga detyrimi për të akredituar programet e kualifikimit për udhërrëfyes turistik.

Ndërkohë në mbështetje të paragrafit të dytë, pika 8, e nenit 6 të udhëzimit të sipërcituar, Komisioni i Akreditimit, pas shqyrtimit të kërkesës dhe dokumentacionit shoqërues dhe plotësues, shprehet se programet për kualifikimin e udhërrëfyesit turistik të specialitetit të veçantë "Stand up Paddle, Kayak, Scuba Diving, Hiking, Trekking, Biking, Climbing, Ski, Ski touring, Shtegëtim me raketa bore" të paraqitur nga ju, përmbajnë kërkesat minimale për trajnimin e udhërrëfyesve turistikë dhe programet përkatëse të kualifikimit të përcaktuara në aneksin nr.3, bashkëngjitur udhëzimit.

Për sa më sipër, diplomat e lëshuara nga institucioni juaj, për programet e sipërpërmendura, do të njihen nga Komisioni i Standardizimit të veprimtarive turistike si dokumente kualifikimi profesional për udhërrëfyesin turistik.

Duke ju falenderuar për mirëkuptimin,

SEKRETARI I PËRGJITHSHËM

Adrian KAMENICA

687
22.04.2019

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E TURIZMIT DHE MJEDISIT
SEKRETARI I PËRGJITHSHËM

Nr. 2620/ Prot.

Tiranë, më: 18.04.2019

Lënda: Mbi kërkesën për akreditim programi

Drejtuar: UNIVERSITETI I SPORTEVE TË TIRANËS
Rr. "Muhamet Gjollësja", Tiranë ✓

I nderuar Z. Cuka,

Në përgjigje të shkresës suaj protokolluar me nr. prot. 2620 datë 15.03.2019, me anë të së cilës ju kërkonin njohjen e të drejtës për trajnim për udhërrëfyesin turistik, ju informojmë si vijon:

Në mbështetje të paragrafit të parë të pikës 8, neni 6 i Udhëzimit të përbashkët nr. 517, datë 24.01.2017, "Për akreditimin e programeve të kualifikimit të udhërrëfyesit turistik dhe miratimin e krediteve minimale të programit për edukimin profesional në vazhdim", institucionet e arsimit të mesëm profesional dhe arsimit të lartë, përjashtohen nga detyrimi për të akredituar programet e kualifikimit për udhërrëfyes turistik.

Ndërkohë në mbështetje të paragrafit të dytë, pika 8, e nenit 6 të udhëzimit të sipërcituar, Komisioni i Akreditimit, pas shqyrtimit të kërkesës dhe dokumentacionit shoqërues, shprehet se programet për kualifikimin e udhërrëfyesit turistik të specialitetit të veçantë "Off Road" dhe "Rafting" të paraqitur nga ju, përmbajnë kërkesat minimale për trajnimin e udhërrëfyesve turistikë dhe programet përkatëse të kualifikimit të përcaktuara në aneksin nr.3, bashkëngjitur udhëzimit.

Për sa më sipër, diplomat e lëshuara nga institucioni juaj, për programet e sipërpërmendura, do të njihen nga Komisioni i Standardizimit të veprimtarive turistike si dokumente kualifikimi profesional për udhërrëfyesin turistik.

Duke ju falenderuar për mirëkuptimin,

SEKRETARI I PËRGJITHSHËM
Adrian KAMENICA